

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

**Комітет з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи
Верховної Ради України**

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел./факс: 255-49-56 E-mail: k_reglam@rada.gov.ua

**Тимчасовій слідчій комісії
Верховної Ради України з
питань розслідування
можливих фактів незаконної
діяльності у сфері фінансових
послуг та ринків фінансових
послуг, які здійснюються з
використанням інформаційних,
електронних комунікаційних,
інформаційно-комунікаційних
систем та електронних
комунікаційних мереж**

ВИСНОВОК

на проект Постанови Верховної Ради України «Про звіт Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих фактів незаконної діяльності у сфері фінансових послуг та ринків фінансових послуг, які здійснюються з використанням інформаційних, електронних комунікаційних, інформаційно-комунікаційних систем та електронних комунікаційних мереж про виконану роботу», внесений народними депутатами України — членами Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України Куницьким О.О. та іншими (всього 10 підписів) (реєстр. № 10303 від 29.11.2023)

Згідно електронною резолюцією Голови Верховної Ради України Стефанчука Р.О. від 1 грудня 2023 року (електронна картка документа (1397034) Комітет на засіданні 6 грудня ц.р. (протокол № 177) попередньо розглянув проект Постанови Верховної Ради України «Про звіт Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих фактів незаконної діяльності у сфері фінансових послуг та ринків фінансових послуг, які здійснюються з використанням інформаційних, електронних комунікаційних,

інформаційно-комунікаційних систем та електронних комунікаційних мереж про виконану роботу», внесений народними депутатами України — членами Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України Куницьким О.О. та іншими (всього 10 підписів) (реєстр. № 10303 від 29.11.2023), на відповідність оформлення та реєстрації вимогам закону, Регламенту Верховної Ради України та прийнятим відповідно до них нормативно-правовим актам.

Відповідно до положень частин другої та четвертої статті 3 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» тимчасова слідча комісія у визначений Верховною Радою України термін, але не пізніше як через шість місяців з дня її утворення, подає Верховній Раді України письмовий звіт про виконану роботу, а також підготовлені нею пропозиції щодо проектів актів Верховної Ради України, висновки, пропозиції та інші матеріали, які надаються народним депутатам України для ознайомлення. Термін звіту слідчої комісії визначається Верховною Радою України у постанові про утворення відповідної комісії.

Верховна Рада України заслуховує звіт про діяльність тимчасової слідчої комісії в будь-який час не пізніше встановленого терміну для її діяльності або на вимогу тимчасової слідчої комісії раніше цього терміну, але не більше двох разів за весь термін її діяльності (частина сьома статті 88 Регламенту Верховної Ради України).

Вимоги до висновків щодо роботи тимчасової слідчої комісії, особливості надання тимчасовою слідчою комісією звіту щодо її роботи визначені положеннями статей 21, 22 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України», статей 87, 88 Регламенту Верховної Ради України.

Так, результати розслідування тимчасова слідча комісія викладає в звіті, який повинен містити висновки і пропозиції про факти й обставини, які стали підставами для проведення розслідування; відомості чи обставини, встановлені тимчасовою слідчою комісією, і докази, якими це підтверджується; відомості чи обставини, що не підтвердилися; факти й обставини, які не були перевірені, із зазначенням причин, з яких перевірка не здійснювалася (частина перша статті 21 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України», частина перша статті 88 Регламенту Верховної Ради України).

Тимчасова слідча комісія при підготовці висновку щодо кожної встановленої обставини проводить голосування. Результати голосування із зазначенням кількості голосів, поданих «за», «проти», «утримався», наводяться у висновку слідчої комісії. Висновок вважається ухваленим, якщо за нього проголосувало більше половини членів слідчої комісії від її складу, затвердженого Верховною Радою України. Усі висновки слідчої комісії оформляються письмово і підписуються головою та секретарем слідчої комісії (частина друга статті 21 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України»).

У пропозиціях тимчасової слідчої комісії зазначається, яким чином мають бути використані висновки тимчасової слідчої комісії у разі прийняття Верховною Радою України рішення щодо них. Пропозиції тимчасової слідчої комісії викладаються у проекті постанови чи іншого акта Верховної Ради України і вносяться на розгляд Верховної Ради України народними депутатами України – членами тимчасової слідчої комісії (частина третя статті 21 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України», частина друга статті 88 Регламенту Верховної Ради України).

У статті 22 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України», статті 88 Регламенту Верховної Ради України встановлені вимоги до розгляду Верховною Радою України звіту тимчасової слідчої комісії.

За результатами розгляду висновків і пропозицій тимчасової слідчої комісії Верховна Рада України може прийняти рішення, зокрема, взяти їх до відома; припинити повноваження тимчасової слідчої комісії, а в разі необхідності вирішити питання щодо, зокрема, направлення матеріалів слідчої комісії до Офісу Генерального прокуратора для їх вивчення та відповідного реагування; направити висновки слідчої комісії для реагування згідно із законом відповідному органу державної влади, іншому державному органу, органу місцевого самоврядування чи посадовій особі; опублікувати висновки слідчої комісії у газеті «Голос України» з додержанням вимог закону щодо захисту інформації з обмеженим доступом, у тому числі таємної чи іншої охоронюваної законом інформації.

Комітет зазначив, що 30 травня 2023 року Верховною Радою України було утворено Тимчасову слідчу комісію Верховної Ради України У з питань розслідування можливих фактів незаконної діяльності у сфері фінансових послуг та ринків фінансових послуг, які здійснюються з використанням інформаційних, електронних комунікаційних, інформаційно-комунікаційних систем та електронних комунікаційних мереж (Постанова Верховної Ради України № 3128-ІХ) (далі – Тимчасова слідча комісія) та визначено, що строк діяльності Тимчасової слідчої комісії становить один рік з дня її утворення, а також, що звіт про виконану роботу комісії має бути заслуханий не пізніше шестимісячного строку з дня її утворення, тобто до 30 листопада 2023 року.

29 листопада 2023 року, в межах шестимісячного строку, народними депутатами України – членами Тимчасової слідчої комісії Куницьким О.О. та іншими (всього 10 підписів) внесено на розгляд Верховної Ради України проект Постанови Верховної Ради України про звіт Тимчасової слідчої комісії про виконану роботу (реєстр. № 10303), а також, власне, звіт Тимчасової слідчої комісії про виконану роботу у додатку до проекту Постанови.

Водночас, Комітет неодноразово наголошував на тому, що термін подання звіту тимчасової слідчої комісії і тимчасової спеціальної комісії про виконану роботу Верховній Раді України охоплюється строком, протягом якого Верховною Радою України має бути заслухано цей звіт. У свою чергу це вимагає від тимчасової слідчої комісії і тимчасової спеціальної комісії під час подання звіту про виконану роботу врахування календарного плану роботи сесії

Верховної Ради України, а також особливостей організації роботи Верховної Ради України в умовах дії воєнного стану, з метою забезпечення розгляду Верховною Радою України звіту про виконану роботу в строк, визначений у постанові Верховної Ради України про утворення відповідної комісії. Водночас, звіт про виконану роботу Тимчасової слідчої комісії подано в передостанній день закінчення строку, визначеного Постановою про її утворення.

Щодо змісту проекту Постанови (реєстр. № 10303) Комітет зауважив таке.

Виходячи зі змісту наданого Звіту Тимчасової слідчої комісії, у Звіті представлені «результати за шість місяців роботи Тимчасової слідчої комісії» (стор. 3 Звіту). Як вбачається зі Звіту, Тимчасовою слідчою комісією в рамках основних завдань, визначених Постановою Верховної Ради України про її утворення, проведена робота та здійснено ряд напрацювань. Крім того, «депутатом України Бакумовим Олександром Сергійовичем та членом Тимчасової слідчої комісії Павлюком Максимом Васильовичем на засіданні Тимчасової слідчої комісії, на якому були присутні представники Офісу Генерального прокурора, Міністерства внутрішніх справ та Національної поліції України, 20 жовтня 2023 року було презентовано фінальну версію проекту Закону «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо встановлення відповідальності за електронно-комунікаційне шахрайство»... Вказаний проект Закону розглянуто на засіданні Тимчасової слідчої комісії 20 жовтня 2023 року, та 25 жовтня 2023 року Проект Закону зареєстровано у Верховній Раді України, реєстраційний номер 10190». (стор. 5, 6 Звіту).

Проте Комітет зауважив, що у Звіті Тимчасової слідчої комісії не зазначено, чи було проведено голосування при підготовці висновку щодо кожної встановленої обставини та відповідно кількість голосів членів Тимчасової слідчої комісії, поданих «за», «проти», «утримався», як це передбачено вимогами частини другої статті 21 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України».

Крім того, відповідно до положень частини третьої статті 88 Регламенту Верховної Ради України за результатами розгляду висновків і пропозицій тимчасової слідчої комісії Верховна Рада України може прийняти рішення взяти до відома висновки і пропозиції тимчасової слідчої комісії, або припинити повноваження тимчасової слідчої комісії, або продовжити роботу тимчасової слідчої комісії на визначений Верховною Радою України строк, але не більше одного року з дня її утворення.

Водночас, в тексті проекту Постанови не зазначено про прийняття рішення Верховною Радою України щодо завершення роботи Тимчасової слідчої комісії або доручення їй продовжити роботу, натомість зазначено лише про те, що «Звіт Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих фактів незаконної діяльності у сфері фінансових послуг та ринків фінансових послуг, які здійснюються з використанням інформаційних, електронних комунікаційних, інформаційно-комунікаційних систем та електронних комунікаційних мереж про виконану роботу взяти до відома».

Окремо Комітет привернув увагу до положень частини п'ятої статті 3 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України», якими передбачено, що питання про заслуховування звіту, висновків і пропозицій тимчасової слідчої комісії позачергово без голосування включається до порядку денного пленарних засідань Верховної Ради України наступного дня пленарних засідань після дня подання звіту, висновків і пропозицій та розглядається першим на пленарному засіданні Верховної Ради України.

Враховуючи викладене, Комітет ухвалив експертний висновок на проект Постанови Верховної Ради України «Про звіт Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих фактів незаконної діяльності у сфері фінансових послуг та ринків фінансових послуг, які здійснюються з використанням інформаційних, електронних комунікаційних, інформаційно-комунікаційних систем та електронних комунікаційних мереж про виконану роботу», внесений народними депутатами України — членами Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України Куницьким О.О. та іншими (всього 10 підписів) (реєстр. № 10303 від 29.11.2023), та прийняв рішення направити його Тимчасовій слідчій комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих фактів незаконної діяльності у сфері фінансових послуг та ринків фінансових послуг, які здійснюються з використанням інформаційних, електронних комунікаційних, інформаційно-комунікаційних систем та електронних комунікаційних мереж.

Голова Комітету

С.В.КАЛЬЧЕНКО

